

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

FFERENCEHEIGHTDISABILITYPREJUDICE BELIEFAPPEARANCECOLORSIZEAGEGENDER
TYPEPREJUDICECULTUREBELIEFRELIGIONA RSIZEAGEGENDERSIZEDIFFERENCEHEIGHTR
EIGHTCOLORGENDERBELIEFDIFFERENCEPREJUDICEAGEGENDERAPPEARANCEAGERELIGIONDI
NRELIGIONCOLORSIZEAGEGENDERDIFFERENCEHEIGHT...LITYPREJUDICECULTUREBELIEF
GEGENDEDIFFERENCEHEIGHTDISAF...REJUDICECUL...LIEFRELIGIONAGECOLORSIZEA
EIGHTRELIGIONSIZEDISABILITYAG...COLORGEN...EFDIFFERENCEPREJUDICEAGEC
ONDIFFERENCEHEIGHTDISABILIT...ICECULTUR...APPEA...COLORSIZEAGEGEM
LITYPREJUDICECULTUREBELIEFRE...GECOLORS...GENDE...FFERENCEHEIGHT
HEIGHTCOLORGENDERBELIEFDIF...PREJUDIC...NDER/...ANCEAGERELIGION
NRELIGIONCOLORSIZEAGEGEM...NCEHEIG...BILITY...ICECULTUREBELIEF
FFERENCEHEIGHTDISABILITYPRE...TUREBF...EARA...ORSIZEAGEGEGENDE
PREJUDICECULTUREBELIEFRELI...LORSIZ...NDEF...FFERENCEHEIGHTREL
EIGHTCOLORGENDERBELIEFDIFFE...JUDICF...DER...ANCE/...ELIGIONDI
NRELIGIONCOLORSIZEAGEGEM...ICEHE...ABIL...JDIC...JREBELIEF
GEGENDEDIFFERENCEHEIGHTDISAE...JDIC...EBE...GIO/...LORSIZEA
EIGHTRELIGIONSIZEDISABILITYAG...LOR...EI...REM...UDICEAGEC
ONDIFFERENCEHEIGHTDISABILITY...CU...IF...ANC...RSIZEAGEGEM
LITYPREJUDICECULTUREBELIEFRE...SIZ...RENCEHEIGHT...RAGEGEM
HEIGHTCOLORGENDERBELIEFDIFF...PP...EAGERELIGION...RAGEGEM
NRELIGIONCOLORSIZEAGEGEM...PP...CULTUREBELIEF...RAGEGEM
FFERENCEHEIGHTDISABILITYPREJI...SIZEAGEGEGENDE...RENCEHEIGHTREL
PREJUDICECULTUREBELIEFRELI...RENCEHEIGHTREL...CEAGERELIGIONDI
EIGHT...RBELIEFDIFFE/...DICECULTUREBELIEF...IONAGECOLORSIZEA
NREL...EAGEGENDI...ONAGECOLORSIZEA...ENCEPREJUDICEAGEC
GEGENDE...IGHTDIS...NCECOLORSIZEAGEGEM...IZEDIFFERENCEHEIGHT
EIGHTRELIG...PEARANCEAGERELIGION...EJUDICECULTUREBELIEF
ONDIFFERENC...NCECOLORSIZEAGEGEM...ECOLORSIZEAGEGEGENDE
LITYPREJUDICE...ZEDIFFERENCEHEIGHTREL...PEARANCEAGERELIGIONDI
HEIGHTCOLORGE...PEARANCEAGERELIGIONDI...EJUDICECULTUREBELIEF
NRELIGIONCOLOR...ECOLORSIZEAGEGEGENDE...ZEDIFFERENCEHEIGHTREL
FFERENCEHEIGHTDIS...PEARANCEAGERELIGIONDI...PREJUDICECULTUREBELIEF
PREJUDICECULTUREBE.../PREJUDICECULTUREBELIEF

Μάθετε τα δικαιώματά σας

προστασία από τις διακρίσεις

Δικαιοσύνη και
Καταναλωτές

Η Europe Direct είναι μια υπηρεσία που σας βοηθά
να βρείτε απαντήσεις στα ερωτήματά σας για την
Ευρωπαϊκή Ένωση

Αριθμός δωρεάν τηλεφωνικής κλήσης (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Μάθετε τα δικαιώματά σας — προστασία από τις διακρίσεις

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών

Print ISBN 978-92-79-48523-7 doi:10.2838/837783 DS-04-15-271-EL-C

PDF ISBN 978-92-79-48492-6 doi:10.2838/30721 DS-04-15-271-EL-N

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2015

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Μάθετε
τα δικαιώματά σας
προστασία από
τις διακρίσεις

Ο παρών οδηγός αφορά το δικαίωμά σας για προστασία από τις διακρίσεις βάσει του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Επεξηγεί ποια είναι ακριβώς τα δικαιώματά σας¹ και διευκρινίζει τι πρέπει να κάνετε εάν θεωρείτε ότι έχετε υποστεί διακρίσεις.

Η απαγόρευση των διακρίσεων αποτελεί θεμελιώδη αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΕΕ εκδίδει νομοθεσία για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού. Η εν λόγω νομοθεσία δεν απαγορεύει τις διακρίσεις σε όλες τις πτυχές του βίου αλλά σε σειρά συγκεκριμένων βασικών τομέων, όπως η απασχόληση. Τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν την υποχρέωση να μεταφέρουν το δίκαιο της ΕΕ στην εθνική τους νομοθεσία και να το εφαρμόζουν με ορθό τρόπο.

Οι διακρίσεις λόγω ιθαγένειας απαγορεύονται επίσης βάσει του δικαίου της ΕΕ, αλλά δεν καλύπτονται στο παρόν φυλλάδιο. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά σας, ανατρέξτε στη δικτυακή πύλη Η Ευρώπη σου: <http://europa.eu/youreurope/index.htm>.

Στον παρόντα οδηγό περιγράφονται τα δικαιώματά σας βάσει του δικαίου της ΕΕ, στο οποίο προβλέπεται μόνο το ελάχιστο επίπεδο προστασίας. Τα περισσότερα κράτη μέλη παρέχουν ευρύτερη προστασία από τις διακρίσεις βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην ενότητα «Χρήσιμοι σύνδεσμοι» που ακολουθεί.

¹ Οι παρούσες οδηγίες βασίζονται εν μέρει στον αναλυτικό οδηγό με τίτλο: «How to Present a Discrimination Claim: Handbook on seeking remedies under the EU Non-discrimination Directives» (Πώς να υποβάλετε καταγγελία για διακρίσεις: Οδηγός αναζήτησης ένδικων μέσων βάσει των οδηγιών της ΕΕ για την καταπολέμηση των διακρίσεων), Ιούλιος 2011, ο οποίος καταρτίστηκε για την Επιτροπή από τη Lilla Farkas, μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Νομικών Εμπειρογνομημόνων στον τομέα καταπολέμησης των διακρίσεων, και διατίθεται στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/justice/discrimination/document/index_en.htm

1. Ποια είναι τα δικαιώματά σας;

1. Ποιοι νόμοι της ΕΕ σας παρέχουν προστασία από διακρίσεις;

Λόγοι διακρίσεων	Νομοθεσία της ΕΕ
Φυλετική ή εθνοτική καταγωγή	Οδηγία 2000/43/ΕΚ για τη φυλετική ισότητα
Θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις, αναπηρία, ηλικία ή σεξουαλικός προσανατολισμός	Οδηγία 2000/78/ΕΚ για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση
Φύλο <ul style="list-style-type: none">• συμπεριλαμβανομένης της εγκυμοσύνης και της μητρότητας• συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων λόγω επαναπροσδιορισμού φύλου	Οδηγία 2006/54/ΕΚ για την ισότητα μεταξύ των φύλων (όσον αφορά την απασχόληση) Οδηγία 2004/113/ΕΚ για την ισότητα μεταξύ των φύλων (όσον αφορά τα αγαθά και τις υπηρεσίες) Οδηγία 79/7/ΕΟΚ για την ισότητα μεταξύ των φύλων (όσον αφορά την κοινωνική ασφάλιση)

2. Τι μπορώ να κάνω σε περίπτωση που υποστώ διακρίσεις για άλλους λόγους;

Μπορεί και σε αυτή την περίπτωση να δικαιούστε προστασία από διακρίσεις που εισάγονται για άλλους λόγους βάσει του εθνικού δικαίου. Ελέγξτε αν το εθνικό δίκαιο στο κράτος μέλος σας παρέχει προστασία στην περίπτωση που σας αφορά. Η νομική προστασία στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου μπορεί να περιλαμβάνει διακρίσεις λόγω πολιτικών πεποιθήσεων, οικογενειακής κατάστασης, γέννησης, κοινωνικής προέλευσης, περιουσίας, υγείας ή φυσικών χαρακτηριστικών. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαγορεύει επίσης τις διακρίσεις για λόγους όπως η κοινωνική προέλευση, η γλώσσα, πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις, η περιουσία και η γέννηση. Ωστόσο, αυτό ισχύει για τα κράτη μέλη της ΕΕ μόνον όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης.

Ιθαγένεια: οι πολίτες της ΕΕ και τα μέλη των οικογενειών τους προστατεύονται επίσης από διακρίσεις λόγω ιθαγένειας εντός του πεδίου εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ. Το δικαίωμα υπηκόων τρίτων χωρών στην ίση μεταχείριση προστατεύεται βάσει συγκεκριμένων όρων δυνάμει της οδηγίας 2003/109/ΕΚ (επί μακρόν διαμένοντες) και ορισμένων άλλων οδηγιών.

3. Βάσει του δικαίου της ΕΕ σε ποιες καταστάσεις στη ζωή μου προστατεύομαι από τις διακρίσεις;

Η προστασία που παρέχεται βάσει του δικαίου της ΕΕ καλύπτει διάφορους τομείς ανάλογα με τους λόγους των διακρίσεων.

Λόγοι διακρίσεων	Τομείς στους οποίους προστατεύεστε βάσει του δικαίου της ΕΕ
Φυλετική ή εθνοτική καταγωγή	<i>Πρόσβαση στην απασχόληση (πρόσληψη) Συνθήκες εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των όρων αμοιβής και απόλυσης Επαγγελματικές συντάξεις Επαγγελματική κατάρτιση Πρόσβαση σε αυτοαπασχόληση / άλλες μορφές απασχόλησης Κοινωνική προστασία (συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής ασφάλισης και της υγειονομικής περίθαλψης) Εκπαίδευση Πρόσβαση και παροχή αγαθών και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης</i>
Φύλο	<i>Πρόσβαση στην απασχόληση (πρόσληψη) Συνθήκες εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των όρων αμοιβής και απόλυσης Επαγγελματικές συντάξεις Επαγγελματική κατάρτιση Πρόσβαση σε αυτοαπασχόληση / άλλες μορφές απασχόλησης Κοινωνική ασφάλιση Πρόσβαση και παροχή αγαθών και υπηρεσιών</i>
Θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις, αναπηρία, ηλικία, σεξουαλικός προσανατολισμός	<i>Πρόσβαση στην απασχόληση (πρόσληψη) Συνθήκες εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των όρων αμοιβής και απόλυσης Επαγγελματικές συντάξεις Επαγγελματική κατάρτιση Πρόσβαση σε αυτοαπασχόληση / άλλες μορφές απασχόλησης</i>

Πολλά κράτη μέλη παρέχουν ευρύτερη προστασία στο πλαίσιο του εθνικού τους δικαίου και απαγορεύουν επίσης τις διακρίσεις λόγω θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού σε τομείς όπως τα αγαθά και οι υπηρεσίες.

Γνωρίστε τα δικαιώματά σας —στην εργασία

Προστατεύεστε από τις διακρίσεις σε όλους τους τομείς του επαγγελματικού σας βίου, ήδη από το στάδιο υποβολής αίτησης για εργασία. Κατά την υποβολή αίτησης για μια θέση εργασίας, κανείς δεν πρέπει να αποκλείεται λόγω φύλου, ηλικίας, φυλετικής καταγωγής ή άλλων χαρακτηριστικών που προστατεύονται.

Δικαιούστε ισότιμη μεταχείριση σε τομείς όπως η πρόσληψη, οι συνθήκες εργασίας, η προαγωγή, η αμοιβή, η πρόσβαση στην επαγγελματική κατάρτιση, οι επαγγελματικές συντάξεις και η απόλυση. Για παράδειγμα, ένας εργοδότης απαγορεύεται να απολύσει εργαζόμενη επειδή είναι έγκυος ή να καταβάλλει στους άνδρες υψηλότερη αμοιβή από ό,τι στις γυναίκες για την ίδια εργασία ή για εργασία ίσης αξίας.

Γνωρίστε τα δικαιώματά σας —όταν αγοράζετε ή πωλείτε αγαθά ή υπηρεσίες

Οι διακρίσεις λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής και λόγω φύλου απαγορεύονται κατά την παροχή υπηρεσιών στο κοινό, είτε πρόκειται για τον δημόσιο είτε για τον ιδιωτικό τομέα. Δεν επιτρέπεται να σας απαγορευτεί η πρόσβαση σε εστιατόριο, μπαρ, γυμναστήριο, ξενοδοχείο κ.λπ. λόγω φύλου ή φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής και δεν επιτρέπεται να σας ζητηθεί να καταβάλετε υψηλότερο τίμημα για ορισμένες υπηρεσίες αποκλειστικά λόγω του φύλου σας (π.χ. σε υπηρεσίες κομμωτηρίου και ασφαλιστικές υπηρεσίες).

Δεν εμπíπτουν όλες οι δραστηριότητες στις οδηγίες της ΕΕ περί ισότητας. Για παράδειγμα, ορισμένες δραστηριότητες δημόσιων αρχών (π.χ. της αστυνομίας) δεν συνιστούν «υπηρεσίες» βάσει του δικαίου της ΕΕ και, συνεπώς, η νομοθεσία της ΕΕ κατά των διακρίσεων δεν ισχύει για αυτές. Υπηρεσίες που δεν «παρέχονται στο κοινό» εξαιρούνται επίσης (π.χ. μια ηλικιωμένη γυναίκα που επιθυμεί να ενοικιάσει δωμάτιο στην κατοικία της μπορεί να αναζητήσει ενοικιαστή στον περιορισμένο κύκλο της οικογένειας και των γνωριμιών της ή να περιορίσει την επιλογή της σε ένα μόνο φύλο).

4. Ποια είδη διακρίσεων απαγορεύονται;

Διάφορες μορφές διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων και έμμεσων διακρίσεων, της παρενόχλησης, της σεξουαλικής παρενόχλησης, της θυματοποίησης και της εντολής για διακριτική μεταχείριση απαγορεύονται βάσει του δικαίου της ΕΕ.

Άμεσες διακρίσεις σημειώνονται στην περίπτωση που ένα πρόσωπο τυχάνει διαφορετικής και δυσμενέστερης σε σχέση με άλλους μεταχείρισης για έναν από τους λόγους που καλύπτονται από το δίκαιο της ΕΕ. Οι ακόλουθες καταστάσεις αποτελούν παραδείγματα διακρίσεων:

- άρνηση πρόσληψής σας, επειδή είστε μουσουλμάνος, εβραίος, μαύρος, άνδρας ή έχετε ηλικία άνω των 35 ετών·
- άρνηση εγγραφής του παιδιού σας σε σχολείο, επειδή είστε Ρομά·
- απόλυση, στην περίπτωση που ο εργοδότης, επειδή αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες και πρέπει να μειώσει τον αριθμό των μελών του προσωπικού του, επιλέγει μόνον άτομα ηλικίας άνω των 50 ετών·
- άρνηση κτηματομεσίτη να σας μισθώσει κατοικία λόγω του χρώματος του δέρματος ή του φύλου σας.

Έμμεσες διακρίσεις σημειώνονται όταν **μια πρακτική, μια πολιτική ή ένας κανόνας** που ισχύει για όλους έχει δυσμενέστερες επιπτώσεις για ορισμένους ανθρώπους σε σύγκριση με άλλους. Ορισμένα μέτρα μπορεί εκ πρώτης όψεως να δείχνουν ουδέτερα αλλά, εντούτοις, να εισάγουν διακρίσεις για μια συγκεκριμένη ομάδα ανθρώπων. Για παράδειγμα: η απαίτηση να είναι σε θέση οι εργαζόμενοι σε ένα σούπερ μάρκετ ή συνεδριακό κέντρο να ασκούν τα καθήκοντά τους όρθιοι θα μπορούσε αδικώς να αποκλείει ορισμένους αιτούντες με αναπηρία. Ορισμένοι ενδυματολογικοί κώδικες θα μπορούσαν να αποκλείουν αιτούντες από εθνοτικές μειονότητες ή θρησκευτικές ομάδες. Ορισμένες σωματικές απαιτήσεις θα μπορούσαν να αποκλείουν τις γυναίκες, τους ηλικιωμένους ή τους αιτούντες με αναπηρία. Δεν έχει σημασία αν η διάκριση είναι σκόπιμη ή όχι. Τα στατιστικά στοιχεία μπορεί να αποδεικτούν χρήσιμα για την απόδειξη των έμμεσων διακρίσεων. Για παράδειγμα, τυχόν κανόνες που δεν είναι ευνοϊκοί για τους εργαζομένους μερικής απασχόλησης μπορούν να εισάγουν έμμεσες διακρίσεις σε βάρος των γυναικών, δεδομένου ότι περισσότερες γυναίκες από ό,τι άνδρες τείνουν να εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης.

Οι έμμεσες διακρίσεις μπορεί να είναι αιτιολογημένες σε ορισμένες περιπτώσεις. Εάν:

- η πρακτική, η πολιτική ή ο κανόνας βασίζεται σε εύλογο λόγο ή στόχο, και
- τα μέσα για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι κατάλληλα και αναγκαία.

Αυτό καλείται «αντικειμενική αιτιολόγηση» και αξιολογείται για κάθε περίπτωση χωριστά.

Η παρενόχληση είναι ανεπιθύμητη συμπεριφορά που προσβάλλει την αξιοπρέπεια ενός προσώπου ή δημιουργεί ένα εκφοβιστικό, εχθρικό, ταπεινωτικό, εξευτελιστικό ή προσβλητικό περιβάλλον. Για παράδειγμα, εάν είστε ομοφυλόφιλος και ο προϊστάμενος και οι συνάδελφοί σας λένε συχνά ομοφοβικά ανέκδοτα και ανταλλάσσουν ομοφοβικά ηλεκτρονικά μηνύματα, αυτό θα μπορούσε να αποτελεί παρενόχληση και συνεπώς διάκριση.

Η σεξουαλική παρενόχληση είναι ανεπιθύμητη σωματική, λεκτική ή μη λεκτική συμπεριφορά σεξουαλικής φύσης που προσβάλλει την αξιοπρέπεια ενός ατόμου ή δημιουργεί ένα εκφοβιστικό, εχθρικό, ταπεινωτικό, εξευτελιστικό ή προσβλητικό περιβάλλον. Για παράδειγμα, εάν ο προϊστάμενός σας ή ένας από τους συναδέλφους σας σας ασκεί σωματική παρενόχληση, σας δείχνει εικόνες ή φωτογραφίες σεξουαλικής φύσης ή σας στέλνει σεξουαλικά ή ανάρμοστα ηλεκτρονικά μηνύματα ή γραπτά μηνύματα.

Θυματοποίηση σημειώνεται όταν κάποιος σας μεταχειρίζεται άσχημα επειδή καταγγείλατε ή βοηθήσατε κάποιον άλλο να καταγγείλει διάκριση. Για παράδειγμα, εάν απολυθείτε ή δεν λάβετε προαγωγή επειδή υποβάλατε καταγγελία κατά του προϊσταμένου σας για διακρίσεις ή καταθέσατε ως μάρτυρας σε υπόθεση διακρίσεων, αυτό συνιστά θυματοποίηση.

Η εντολή για διακριτική μεταχείριση αποτελεί επίσης μορφή διακρίσεων. Για παράδειγμα, ο ιδιοκτήτης νυχτερινού κέντρου που δίνει εντολή στα μέλη του προσωπικού του να αρνούνται την είσοδο σε άτομα μιας συγκεκριμένης φυλετικής ή εθνοτικής ομάδας, ή εργοδότης που ζητεί από εταιρεία προσωρινής απασχόλησης να στέλνει μόνο γυναίκες ηλικίας κάτω των 30 ετών.

5. Υπάρχουν καταστάσεις στις οποίες επιτρέπεται διαφορετική αντιμετώπιση ως προς τους «προστατευόμενους» λόγους;

Ναι, το δίκαιο της ΕΕ προβλέπει ορισμένες εξαιρέσεις από τη γενική απαγόρευση.

Στον τομέα της απασχόλησης ισχύει γενική εξαίρεση σε περίπτωση που για μια ορισμένη επαγγελματική δραστηριότητα είναι αναγκαία μια συγκεκριμένη απαίτηση. Για παράδειγμα, ο υπεύθυνος κάστινγκ μπορεί για έναν ρόλο σε μια ταινία να θέλει έναν ηθοποιό συγκεκριμένης φυλετικής καταγωγής. Ομοίως, μπορεί να απαιτηθεί από τους ιερείς να ασπάζονται την πίστη των θρησκευτικών τους κοινοτήτων. Ωστόσο, η εξαίρεση αυτή δεν επιτρέπει στις εκκλησίες ή σε άλλες θρησκευτικές οργανώσεις να επιβάλλουν θρησκευτικής φύσεως απαιτήσεις για την πρόσληψη ατόμων των οποίων οι θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις δεν είναι άμεσα συναφείς με τις δραστηριότητές τους (όπως καθαριστές ή κηπουροί).

Η παροχή αγαθών και υπηρεσιών αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο σε άτομα του ενός φύλου επιτρέπεται επίσης υπό όρους. Για παράδειγμα, οι κλινικές μπορούν να παρέχουν ορισμένες υπηρεσίες αποκλειστικά σε εγκύους.

Τα κράτη μέλη της ΕΕ μπορούν επίσης να επιτρέπουν τη διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας, εάν αυτό είναι κατάλληλο και αναγκαίο για την επίτευξη εύλογων στόχων που άπτονται της απασχόλησης και της αγοράς εργασίας. Για παράδειγμα, βάσει ορισμένων όρων, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν τη λήξη σύμβασης εργασίας μόλις οι εργαζόμενοι φτάσουν σε μια συγκεκριμένη ηλικία —ιδίως αν έχουν ήδη θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Το δίκαιο της ΕΕ επιτρέπει επίσης στα κράτη μέλη να θεσπίζουν κανόνες ή πολιτικές που αποτρέπουν ή αντισταθμίζουν τυχόν μειονεκτήματα που αντιμετωπίζει μια συγκεκριμένη ομάδα. Αυτό είναι γνωστό ως «θετική δράση». Για παράδειγμα, είναι δυνατόν να τίθενται στόχοι για τους εργοδότες σχετικά με την απασχόληση ατόμων με αναπηρία ή την ύπαρξη περισσότερων γυναικών σε διευθυντικές θέσεις, εάν υποεκπροσωπούνται μεταξύ των διευθυντικών στελεχών.

Τα περισσότερα κράτη μέλη διαθέτουν ειδικούς κανόνες όσον αφορά τις ένοπλες δυνάμεις ούτως ώστε να επιτρέπεται διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας και αναπηρίας.

6. Είναι όλοι στην ΕΕ υποχρεωμένοι να σέβονται την απαγόρευση των διακρίσεων;

Ναι. Ιδιώτες, εταιρείες όλων των μεγεθών (συμπεριλαμβανομένων ΜΜΕ), ενώσεις, τοπικές αρχές, η κυβέρνηση και κάθε άλλος οργανισμός τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα πρέπει να συμμορφώνονται με την απαγόρευση των διακρίσεων.

7. Προστατεύονται όλοι στην ΕΕ από τις διακρίσεις;

Ναι. Η νομοθεσία της ΕΕ για την καταπολέμηση των διακρίσεων προστατεύει τους πάντες στην ΕΕ, όχι μόνο τους πολίτες της. Ωστόσο, καλύπτει μόνο τις διακρίσεις λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, φύλου, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού. Για παράδειγμα, οι μετανάστες από τρίτες χώρες δεν πρέπει να υφίστανται διακρίσεις λόγω της εθνοτικής τους καταγωγής, της ηλικίας ή του φύλου τους στον χώρο εργασίας. Η νομοθεσία δεν καλύπτει διαφορές ως προς τη μεταχείριση που απορρέουν από το γεγονός ότι κάποιος δεν είναι πολίτης της ΕΕ, για παράδειγμα διαφορετικούς κανόνες όσον αφορά την είσοδο και τη διαμονή σε χώρα της ΕΕ.

8. Η προστασία που μου παρέχεται βασίζεται μόνο στα δικά μου χαρακτηριστικά;

Όχι, προστατεύεστε επίσης από διακρίσεις λόγω σχέσης. Αυτό περιλαμβάνει μια κατάσταση κατά την οποία αντιμετωπίζετε κακή μεταχείριση λόγω της σχέσης σας με κάποιον άλλο. Για παράδειγμα, αν πέσετε θύμα διάκρισης ή παρενόχλησης στον χώρο εργασίας επειδή χρειάζεστε περισσότερες ημέρες άδειας για να φροντίσετε το παιδί σας που πάσχει από αναπηρία.

Απαγορεύονται επίσης οι διακρίσεις βάσει υποθέσεων ή αντιλήψεων. Για παράδειγμα, εάν δεν σας προσφέρουν μια θέση εργασίας επειδή ο εργοδότης σας θεωρεί εσφαλμένα ότι είστε ομοφυλόφιλος ή μουσουλμάνος.

9. Τι συμβαίνει σε περίπτωση που είμαι άτομο με αναπηρία και ο εργοδότης μου πρέπει να προβεί σε αλλαγές στον χώρο εργασίας ώστε να είμαι σε θέση να εργαστώ;

Εάν είστε άτομο με αναπηρία, ο εργοδότης ή ο μελλοντικός εργοδότης σας πρέπει να προβεί σε εύλογες αλλαγές στον χώρο εργασίας σας ώστε να μπορείτε να εκτελέσετε την εργασία σας. Με τον όρο «εύλογες» νοείται, για παράδειγμα, ότι οι αλλαγές δεν θα πρέπει να είναι υπερβολικά δαπανηρές σε σχέση με το μέγεθος της επιχείρησης, ούτε να παραβιάζουν τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στον χώρο εργασίας.

Αρχικά, θα πρέπει να συζητήσετε τις ανάγκες σας με τον εργοδότη σας, ο οποίος μπορεί να μην γνωρίζει καν τις υποχρεώσεις του. Το κατά πόσον ορισμένες αλλαγές είναι εύλογες συνιστά απόφαση που μπορεί να λαμβάνεται μόνο κατά περίπτωση. Μπορείτε επίσης να εξετάσετε το ενδεχόμενο να επικοινωνήσετε με οργάνωση που προάγει τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία για περαιτέρω συμβουλές και στήριξη.

Μάθετε τα δικαιώματά σας —δικαίωμα σε εύλογη προσαρμογή στην απασχόληση

Οι εύλογες προσαρμογές στον χώρο εργασίας ούτως ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες σας ως εργαζομένου με αναπηρία θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την εξασφάλιση ειδικού χώρου στάθμευσης, προσβάσιμου χώρου εργασίας ή ειδικά προσαρμοσμένου εξοπλισμού. Οι αλλαγές αυτές δεν είναι απαραίτητο να είναι υλικές. Εξαρτώνται από τις ανάγκες σας και μπορεί να αφορούν τις ώρες εργασίας ή τον τρόπο με τον οποίο εκτελούνται τα καθήκοντά σας.

Η αίτησή σας για πρόσληψη δεν επιτρέπεται να απορριφθεί με την αιτιολογία ότι ο εργοδότης σας θα πρέπει να προβεί σε εύλογες προσαρμογές ώστε να μπορέσετε να εκτελέσετε την εργασία σας.

2. Με ποιον τρόπο μπορείτε να διεκδικήσετε τα δικαιώματά σας;

10. Ποιος μπορεί να με βοηθήσει εάν αντιμετωπίζω διακρίσεις;

Εάν γνωρίζετε ή υποπτεύεστε ότι έχετε υποστεί διάκριση, μπορείτε να αναζητήσετε συμβουλές και βοήθεια από οργανισμούς, όπως φορείς ισότητας, συνδικαλιστικές ενώσεις ή ΜΚΟ.

Τα κράτη μέλη είναι αρμόδια για την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ και την ορθή επιβολή του. Πρέπει να εγγυώνται τα δικαιώματά σας βάσει του δικαίου της ΕΕ σε εθνικό επίπεδο. Το δίκαιο της ΕΕ απαιτεί από τα κράτη μέλη τη σύσταση **εθνικών φορέων ισότητας** για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής και φύλου. Οι εν λόγω φορείς παρέχουν ανεξάρτητη βοήθεια στα θύματα διακρίσεων. Στην πράξη, στα περισσότερα κράτη μέλη οι εθνικοί φορείς ισότητας καλύπτουν επίσης τις θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις, την αναπηρία, την ηλικία και τον σεξουαλικό προσανατολισμό βάσει του εθνικού δικαίου. Σε πολλές περιπτώσεις καλύπτουν επίσης την ιθαγένεια, τη γλώσσα ή τα πολιτικά φρονήματα. Ορισμένοι εθνικοί φορείς ισότητας μπορούν επίσης να σας παράσχουν χρήσιμες πληροφορίες, ενώ άλλοι μπορούν να σας βοηθήσουν να υποβάλετε καταγγελία ή ακόμη και να εξετάσουν οι ίδιοι την υπόθεσή σας.

Μπορείτε να συμβουλευτείτε τον δικτυακό τόπο του φορέα ισότητας της χώρας σας που περιλαμβάνεται στην ενότητα «Χρήσιμοι σύνδεσμοι» κατωτέρω. Οι εν λόγω δικτυακοί τόποι παρέχουν περισσότερες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων αναλυτικών στοιχείων σχετικά με τη βοήθεια που προσφέρουν.

Σε πολλά κράτη μέλη, **συνδικαλιστικές ενώσεις** και **μη κυβερνητικές οργανώσεις** παρέχουν πληροφορίες και βοήθεια σε θύματα διακρίσεων. Βάσει του δικαίου της ΕΕ, οι οργανώσεις που έχουν έννομο συμφέρον στον τομέα της ισότητας έχουν δικαίωμα να παρέχουν στήριξη στα θύματα σε υποθέσεις διακρίσεων και σε πολλά κράτη μέλη μπορούν να υποβάλουν καταγγελίες εξ ονόματος ιδιώτη ή για τη στήριξή του.

11. Εάν πέσω θύμα διάκρισης, πρέπει να το καταγγείλω;

Ναι. Μόνον εάν υποβάλετε καταγγελία θα μπορέσετε να λάβετε αποζημίωση ή δήλωση ότι υπήρξατε θύμα διάκρισης. Θα πρέπει να γνωρίζετε ότι πολλά κράτη μέλη διαθέτουν σαφή χρονικά όρια για την υποβολή καταγγελίας για διακρίσεις. Η υποβολή καταγγελίας θα βοηθήσει επίσης και άλλους αυξάνοντας την ευαισθητοποίηση όσον αφορά τις διακρίσεις και μεταβάλλοντας συμπεριφορές. Για να υπάρξει πραγματική αλλαγή συχνά απαιτείται μεγάλος αριθμός υποθέσεων.

12. Ποιος χειρίζεται την καταγγελία μου;

Αυτό εξαρτάται από το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους όπου υποβάλλετε την καταγγελία σας. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία υποβολής καταγγελιών, συμβουλευθείτε τις εθνικές συμβουλευτικές υπηρεσίες (βλέπε ερώτηση 10).

13. Πώς υποβάλλω καταγγελία εάν η χώρα μου δεν συμμορφώνεται με το δίκαιο της ΕΕ;

Εάν καταγγείλετε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι ένα κράτος μέλος δεν συμμορφώνεται με το δίκαιο της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εξετάσει αν από την καταγγελία σας προκύπτει ότι το κράτος μέλος δεν εφαρμόζει ορθώς το δίκαιο της ΕΕ στο εθνικό του δίκαιο. Εάν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει ότι ένα κράτος μέλος παραβιάζει το δίκαιο της ΕΕ, μπορεί να αποφασίσει να κινηθεί νομικά κατά του εν λόγω κράτους μέλους παραπέμποντάς το στο Δικαστήριο της ΕΕ.

Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν μπορεί να παρεμβαίνει σε μεμονωμένες υποθέσεις μεταξύ θυμάτων διακρίσεων και των εργοδοτών τους, παρόχων υπηρεσιών ή δημόσιων αρχών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν μπορεί να εκδώσει δήλωση ότι σημειώθηκε διάκριση και δεν μπορεί να δώσει εντολή σε κράτος μέλος, εταιρεία ή ιδιώτη να σας αποζημιώσει. Η καταγγελία προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν υποκαθιστά την άσκηση των δικαιωμάτων σας μέσω εθνικών αρχών και δικαστηρίων.

14. Πώς αποδεικνύω ότι έπεσα θύμα διακρίσεων;

Εάν έχετε λόγο να θεωρείτε ότι έχετε τύχει διαφορετικής μεταχείρισης λόγω της αναπηρίας, της ηλικίας, της εθνοτικής ή φυλετικής καταγωγής, των θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεών σας, του σεξουαλικού προσανατολισμού ή του φύλου σας, θα πρέπει να συγκεντρώσετε όλα τα στοιχεία που μπορείτε να βρείτε για να υποστηρίξετε τον ισχυρισμό σας, π.χ. επιστολές, ηλεκτρονικά μηνύματα και άλλα έγγραφα. Θα ήταν σκόπιμο να τηρείτε αρχείο των σχετικών συζητήσεων ή συμβάντων και να ελέγξετε με ποιον τρόπο μπορείτε να αποκτήσετε πρόσβαση σε έγγραφα που ενδέχεται να χρειάζεστε αλλά δεν διαθέτετε. Για παράδειγμα, εάν η καταγγελία σας αφορά το γεγονός ότι επρόκειτο να σας προσφερθεί μια θέση εργασίας ή έστω συνέντευξη για τη θέση αυτή αλλά ότι αυτό δεν συνέβη λόγω του φύλου, της ηλικίας, της αναπηρίας, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της θρησκείας ή της φυλετικής ή εθνοτικής σας καταγωγής, είναι ενδεχομένως χρήσιμο να διαθέτετε πληροφορίες από τον εργοδότη σχετικά με τα κριτήρια που εφαρμόζει κατά την επιλογή των υποψηφίων. Ο εθνικός φορέας ισότητας της χώρας σας μπορεί να είναι σε θέση να σας βοηθήσει να λάβετε αυτές τις πληροφορίες ή ενδέχεται να υπάρχουν διαδικασίες τις οποίες πρέπει να ακολουθήσετε προκειμένου να τις λάβετε.

Θα πρέπει να αναζητήσετε συμβουλές από τον εθνικό φορέα ισότητας της χώρας σας ή από συνδικαλιστική ένωση ή μη κυβερνητική οργάνωση σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους μπορείτε να αποδείξετε τον ισχυρισμό σας.

Κατά την υποβολή καταγγελίας για διάκριση πρέπει να αποδείξετε ότι έχετε υποστεί άδικη μεταχείριση και ότι ο λόγος για αυτό είναι το φύλο, η ηλικία, η αναπηρία, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, η θρησκεία ή η φυλετική ή εθνοτική καταγωγή σας. Πρέπει απλώς να αποδείξετε ότι σημειώθηκαν πραγματικά περιστατικά από τα οποία τεκμαίρεται η ύπαρξη διάκρισης. Στη συνέχεια, αποτελεί ευθύνη του εργοδότη, του προσώπου ή του οργανισμού κατά του οποίου υποβάλατε την καταγγελία να αποδείξει ότι δεν υπήρξε διάκριση. Πρόκειται για τη λεγόμενη «αντιστροφή του βάρους της απόδειξης» και αποτελεί κανόνα του δικαίου της ΕΕ που καθιστά απλούστερη την υποβολή καταγγελιών από τα θύματα διακρίσεων.

15. Μπορώ να υποβάλω καταγγελία για διάκριση σε βάρος τρίτου;

Εάν η καταγγελία σας αφορά μια συγκεκριμένη μεμονωμένη περίπτωση, πρέπει να την υποβάλετε σε εθνικό επίπεδο σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες. Ο εθνικός σας φορέας ισότητας, η αντίστοιχη συνδικαλιστική ένωση ή μια ΜΚΟ μπορεί να σας παράσχει συμβουλές σχετικά με το αν μπορείτε να υποβάλετε καταγγελία ακόμη και αν δεν είστε το άμεσα θιγόμενο μέρος.

Εάν υποβάλετε καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζοντας ότι ένα κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε με το δίκαιο της ΕΕ, δεν χρειάζεται να αποδείξετε ότι θίγεστε άμεσα από το πρόβλημα.

16. Ποιες μέθοδοι διατίθενται για την εξεύρεση λύσης;

Τα κράτη μέλη αποφασίζουν αν οι υποθέσεις διακρίσεων εξετάζονται σε ποινικό, αστικό ή διοικητικό επίπεδο. Ορισμένα κράτη μέλη παρέχουν την επιλογή της διαμεσολάβησης. Για παράδειγμα, αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε λύση που θα προκύψει κατόπιν διαπραγμάτευσης ανάμεσα σε εσάς και τον εργοδότη σας. Εάν παρέχονται διάφορες επιλογές, πρέπει να αποφασίσετε ποια είναι η καλύτερη για εσάς. Εάν δεν επιθυμείτε να αναμένετε το αποτέλεσμα δυνητικά χρονοβόρων δικαστικών διαδικασιών, μπορείτε να επιλέξετε τη λύση της διαμεσολάβησης (εάν διατίθεται βάσει του εθνικού σας δικαίου) η οποία είναι συνήθως ταχύτερη και λιγότερο δαπανηρή. Διαφορετικά, μπορείτε να αποφασίσετε να κινήσετε νομική διαδικασία για να αποφύγετε το ενδεχόμενο να μην μπορείτε πλέον να λάβετε αποζημίωση λόγω καθυστερημένης υποβολής της προσφυγής σας. Ο εθνικός φορέας ισότητας, η σχετική συνδικαλιστική ένωση ή μια ΜΚΟ μπορούν να σας παράσχουν περαιτέρω συμβουλευτικές υπηρεσίες.

17. Ποιες είναι οι λύσεις; Μπορώ να λάβω αποζημίωση; Μπορώ να επιστρέψω στη θέση εργασίας μου εάν απολύθηκα λόγω διακρίσεων;

Το δίκαιο της ΕΕ δεν αναφέρει ποια αποζημίωση ή άλλα μέτρα αποκατάστασης πρέπει να είναι διαθέσιμα στα κράτη μέλη. Αναφέρει μόνο ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέτουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινές και να διασφαλίζουν ότι είναι εφικτή η παραπομπή μιας υπόθεσης στο δικαστήριο για την άσκηση των δικαιωμάτων σας βάσει του δικαίου της ΕΕ. Θα πρέπει να ελέγξετε ποια μέτρα αποκατάστασης είναι διαθέσιμα βάσει της εθνικής νομοθεσίας σας. Ο εθνικός φορέας ισότητας, η συνδικαλιστική ένωση ή μια ΜΚΟ μπορούν να σας παράσχουν περαιτέρω συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Για παράδειγμα, ενδεχομένως μπορείτε να ζητήσετε την έκδοση απόφασης από δικαστήριο ή φορέα ισότητας ότι σημειώθηκε διάκριση. Δικαιούστε ενδεχομένως να ζητήσετε αποζημίωση, επανένταξη σε θέση εργασίας ή έκδοση εντολής που υποχρεώνει το πρόσωπο ή τον οργανισμό που εισήγαγε τη διάκριση να αναλάβει ειδική δράση. Για παράδειγμα, δικαστήριο ή εθνικός φορέας ισότητας δύναται να ζητήσει από εργοδότη να αλλάξει μια πολιτική προσλήψεων που εισάγει διακρίσεις.

18. Τι ποσό θα πρέπει να καταβάλω για την υποβολή καταγγελίας;

Εάν θέλετε να επιχειρήσετε να επιλύσετε το ζήτημα ανεπίσημα, για παράδειγμα γράφοντας στο πρόσωπο ή στον οργανισμό που εισήγαγε τη διάκριση εις βάρος σας, αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι θα επιβαρυνθείτε με δικαστικά έξοδα. Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε καταγγελία ενώπιον δικαστηρίου, τα έξοδα που θα σας βαρύνουν για τις εθνικές διαδικασίες εξαρτώνται από το εθνικό νομικό σας σύστημα. Ενδέχεται να υπάρχουν λιγότερο δαπανηρές ή και δωρεάν εναλλακτικές λύσεις, όπως η διαμεσολάβηση. Ζητήστε εγκαίρως να ενημερωθείτε για τα δικαιώματά σας σε δικαστική συνδρομή και για τη δυνατότητα παροχής άλλων νομικών συμβουλών και εκπροσώπησης. Για παράδειγμα, μπορεί να διατίθενται δωρεάν συμβουλές και συνδρομή από φορείς ισότητας, συνδικαλιστικές ενώσεις, ΜΚΟ ή φοιτητές νομικής.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ Δικαιοσύνης και Καταναλωτών, «Αντιμετώπιση των διακρίσεων»:

http://ec.europa.eu/justice/discrimination/index_el.htm

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ Δικαιοσύνης και Καταναλωτών, «Ισότητα των φύλων»:

http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/index_el.htm

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ Δικαιοσύνης και Καταναλωτών, «Θεμελιώδη δικαιώματα»:

http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/index_el.htm

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Γραμματεία, «Εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ»:

http://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/index_el.htm

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Φορέων Ισότητας (European Network of Equality Bodies-Equinet):

<http://www.equineteurope.org/>

Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σχετικά με την προσφυγή στο Δικαστήριο:

http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants&c=#n1365511865464_pointer

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων, σχετικά με το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών που είναι επί μακρόν διαμένοντες, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματός τους για ισότιμη μεταχείριση με τους ημεδαπούς σε ορισμένους βασικούς τομείς:

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/immigration/long-term-residents/index_en.htm

Εθνικοί φορείς ισότητας:

Αυστρία: Διαμεσολαβητής για θέματα Ισότιμης Μεταχείρισης: www.gleichbehandlungsanwaltschaft.at

Βέλγιο: Κέντρο Ίσων Ευκαιριών και Αντιμετώπισης του Ρατσισμού: <http://www.diversite.be/>

Ινστιτούτο για την Ισότητα μεταξύ Γυναίκων και Ανδρών: <http://igvm-iefh.belgium.be/>

Βουλγαρία: Επιτροπή Προστασίας έναντι των Διακρίσεων (CPD): www.kzd-nondiscrimination.com

Κροατία: Γραφείο του Διαμεσολαβητή: www.ombudsman.hr

Κύπρος: Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως: www.no-discrimination.gov.cy

Τσεχική Δημοκρατία: Γραφείο Δημόσιου Συνήγορου για τα Δικαιώματα: www.ochrance.cz

Δανία: Ινστιτούτο της Δανίας για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα: www.humanrights.dk

Συμβούλιο Ισότιμης Μεταχείρισης: <http://www.ligebehandlingsnaevnet.dk/>

Εσθονία: Επίτροπος Ισότητας των Φύλων και Ίσης Μεταχείρισης: <http://www.svv.ee/>

Φινλανδία: Διαμεσολαβητής για τις Μειονότητες: www.syrjinta.fi

Διαμεσολαβητής για την Ισότητα: www.tasa-arvo.fi

Γαλλία: Φορέας για την Υπεράσπιση των Δικαιωμάτων: www.defenseurdesdroits.fr

Γερμανία: Ομοσπονδιακός Οργανισμός για την Καταπολέμηση των Διακρίσεων (FADA): www.antidiskriminierungsstelle.de ή www.federal-anti-discrimination-agency.com

Ελλάδα: Συνήγορος του Πολίτη: www.synigoros.gr

Ουγγαρία: Αρχή Ίσης Μεταχείρισης: www.egyenlobanasmod.hu

Γραφείο Επιτρόπου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα: www.ajbh.hu

Ιρλανδία: Αρχή Ισότητας: www.equality.ie

Ιταλία: Εθνική Υπηρεσία κατά των Φυλετικών Διακρίσεων (UNAR): www.unar.it

Λετονία: Γραφείο του Διαμεσολαβητή: <http://www.tiesibsargs.lv/eng/>

Λιθουανία: Γραφείο του Διαμεσολαβητή για τις Ίσες Ευκαιρίες: www.lygybe.lt

Λουξεμβούργο: Κέντρο για την Ισότητα Μεταχείριση: www.cet.lu

Μάλτα: Εθνική Επιτροπή για την Προώθηση της Ισότητας (NCPE): www.equality.gov.mt

Κάτω Χώρες: Ινστιτούτο των Κάτω Χωρών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα: <http://www.mensenrechten.nl/>

Πολωνία: Φορέας Προάσπισης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: www.rpo.gov.pl

Πορτογαλία: Επιτροπή Μετανάστευσης και Διαπολιτισμικού Διαλόγου — ACIDI: www.acm.gov.pt

Επιτροπή Δικαιωμάτων του Πολίτη και Ισότητας των Φύλων — CIG: <http://www.cig.gov.pt/>

Επιτροπή Ισότητας στην Εργασία και την Απασχόληση — CITE: www.cite.gov.pt

Ρουμανία: Εθνικό Συμβούλιο για την Καταπολέμηση των Διακρίσεων (CNCD): www.cncd.org.ro

Σλοβακία: Εθνικό Κέντρο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα: <http://www.snslp.sk>

Σλοβενία: Συνήγορος για την Αρχή της Ισότητας: www.zagovornik.gov.si

Ισπανία: Συμβούλιο Φυλετικής και Εθνοτικής Ισότητας: www.igualdadynodiscriminacion.org

Σουηδία: Διαμεσολαβητής για Θέματα Ισότητας: www.do.se

Ηνωμένο Βασίλειο: Μεγάλη Βρετανία: Επιτροπή Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (EHRC): www.equalityhumanrights.com

Βόρεια Ιρλανδία: Επιτροπή Ισότητας Βόρειας Ιρλανδίας: www.equalityni.org

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Άμεση Ευρώπη (http://europa.eu/europedirect/index_el.htm) ή
καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Υπηρεσία Εκδόσεων

Print	ISBN 978-92-79-48523-7	doi:10.2838/837783	DS-04-15-271-EL-C
PDF	ISBN 978-92-79-48492-6	doi:10.2838/30721	DS-04-15-271-EL-N